

עיוני הפרשה

שיעורו השבועי של מורנו המשיגה שליט"א

עיונים

יוצא... וא"כ י"ל דאכלו כזית מצה שלא כדרך אכילה דלענין איסור מותר ומצוה יוצא, לכן אמר רב שהעביר יום ראשון של פסח בתענית, שהוא מצוה לאכול משום שמחה ושמחה בשלא כדרך אכילה ליכא עכ"ת"ד.

ה. ה'חתם סופר' (תהלים דרשות ק"ס) תירץ וז"ל "נראה לעניות דעתי, יען גזרה צום ג' ימים לכל ישראל והוא דבר כבד מאוד ובמדרש (שוח"ט וילקו"ש) תמה איך לא מתו, וחשישה שיתירו לעצמן לאכול פחות מכשיעור ולהמתין חצי יום ולחזור ולטעום חצי שיעור, על כן גזרה אומר 'ולא תאכלו ולא תשתו ג' ימים' אפילו בצירוף ג' ימים, לא ימצא שיעור אכילה לשום אחד מכם" עכ"ת"ד. וכ"כ הגאון ר"ש קלוגר בספרו 'מאמר אסתר' (שם) שלשון אכילה בכתוב, כולל אפילו פחות מכזית (ע"י מל"מ הל' חמץ א, ז).

ג. עוד מתרץ ה'יערות דבש' (ח"א דרוש ט"ז) וז"ל "כי תענית גמורה אסורה בתשמיש, והוא בכלל עינוי התענית ובכלל צום יחשב, כנודע בגמרא תענית (יב:)... כי אסתר הלכה לאחשוורוש ברצון, וזהו צעקתה, עד עכשיו באונס ואין לה איסור אשת איש, ועכשיו ברצון שנבעלת לנכרי... ולכן למול זה ביקשה שישראל ינזרו מנשותיהם ויקדשו צום כראוי בפרישות דרך ארץ, לכפר על שהיא נבעלת בעילות איסור, וזהו שאמרה צומו עלי, כי הצום בפרישות דרך ארץ, יהיה עלי, בשביל שאני אבעל באיסור, אבל בשבילכם, אל תאכלו ולא תשתו שלשת ימים וכו', שיכפר על מה שאכלתם, ולכן נאמר עלי באמצע, ולא לבסוף צומו ולא תאכלו וגו' עלי" עכ"ת"ד. ויש להק' לפ"ז איך אמרה "גם אני ונערותי אצום כן" הלא הלכה לאחשוורוש לדרך ארץ. ומצאתי ב'אור דוד' (מייזליש. תרע"א) שעמד בזה.

ז. בתורה שלמה (אסתר ד אות ס) כתב וז"ל "בשערי בינה (לר' אליעזר מגרמיזא) איתא "אם היה אומר רק 'צומו עלי' הייתי אומר כתענית ציבור ליאסר ברחיצה ובסיכה וכו' לכן פירש רק 'צומו מן האכילה ושתיה'".

ח. ובספר 'מנות הלוי' (שם) כתב על זה וז"ל "ואומר אני, הפך דברי הה"ד אליעזר זלה"ה, כי תיבת 'צומו' הוא על הצער הגדול לצאת לחתן מחדרו וכלה מחופתה ולבוש שקים והתפלש באפר (כדאיתא בתרגום שני), שכל אלו נקראו צום, וכמו שאמר הנביא (ישעיה נח,ה) "הכזה יהיה צום אבחרהו... הלכו כאגמון ראשו ושק ואפר יציע הלזה תקרא צום וגו' הלא זה צום אבחרהו פתח חרצבות רשע התר אגדות מוטה". ולכן הוסיפה אסתר, לא די בצום של צער ושק ואפר ורחיצה וכדו', אלא גם 'אל תאכלו ולא תשתו'.

ט. עיין רד"ק (מלכים א, כא, ח) עה"פ "קראו צום קדשו עצרה" וז"ל "ואדוני אבי ז"ל פירש צום - קבוץ וכן 'ביום צום' שבידמיהו מלשון רז"ל צומת הגידין שהוא מקום קבוץ הגידין" עכ"ל. ושפיר אמרה 'לך כנוס וצומו' וכונתה לצום התלוי בקיבוץ וכינוס של הציבור כולו לתפילה וזעקה, או לחזק האחדות. דאם ענין הצום כפשוטו לתענית אכילה, מה ענין 'לך כנוס את כל היהודים' ל'צומו עלי'. ע"ע מש"כ הגאון רבי עקיבא איגר (פרפראות לחמה) וז"ל "צומו עלי ולא תאכלו ולא תשתו וכו' (ד' ט"ז) נראה כפל. ואמרת, ידוע מאמרם ששתי עוונות היה, עון צלם, ועון סעודה, (מגילה י"ב ע"א). ותיקון הנאת הסעודה הוא הפכו, היינו התענית. ואולם תיקון הצלם מצאנו שהתחברות ואחדות אומה הישראלית מגינה ומצילה כמ"ש (הושע ד' י"ז) "חבור עצבים אפרים הנח לו". ויפורש מילת צום כמו צומת הגידין שהוא התחברות וקשר, ואמרו שתי אלו תעשו, התחברו והתאחדו יחד עלי בקשר הלבבות, גם אל תאכלו (מהגר"ש איגר זצ"ל)" עכ"ת"ד. ע"ע מנות הלוי.

י. מציונו צום של סיגופים ותפילה כמ"ש בילקוט שמעוני (מלכים א, כא, רכב) "הראית כי נכנע אחאב. מלמד ששלח וקרא ליהושפט מלך יהודה והיה נותן לו מלקות ארבעים שלש פעמים ביום והיה מענה נפשו בצום והיה משכים ומעריב לפני הקב"ה בתפלה ובתחנונים ונתרצה לו להודיעך כח התשובה. ויש אומרים אם היה רגיל לאכול בשלש שעות ביום אוכל בו' שעות, בו' שעות אוכל בט' שעות. והוא ויהלך אט אריב"ל שהלך יחף" ע"כ. ע"ע ל' הרמב"ם (תעניות א, ד) "כל השרוי בתענית... הרי זה לא ינהוג עידונין בעצמו ולא יקל ראשו ולא יהיה שמח וטוב לב אלא דואג ואונן". ולכן פירשה צום גם ממאכל ומשתה לילה ויום.

יא. העולם מתרץ, שאסתר אמרה 'צומו עלי ולא תאכלו ולא תשתו' - אל תסתפקו ב'תענית דיבור' שמעלתה כהרבה צומות, או בשאר ענינים שנחשב 'כאילו התענה' תשיעי ועשירי, או 'פדין הבן' השקול כמו פ"ד תעניות וכדומה. אלא צומו ממש - אל תאכלו ולא תשתו.

לך כנוס... וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו (ד, טז)
 צ"ב אחר שאמרה לו 'צומו עלי' למה הוסיפה 'ואל תאכלו ואל תשתו'? ויש ליישב בכמה אופנים:

א. במדרש תהלים (כב. ילקו"ש אסתר ה,תתננו) איתא "צומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו. וכי יש אדם צום ואוכל ושותה, ולמה אמרה כן. אלא אמרה, צומו עלי על שאכלתם ושתיתם מאותה סעודה של אחשוורוש" ע"כ.

לפ"ז הוסיפה אסתר את הטעם לתענית, כדי לתקן אכילה ושתיה שנהנו מסעודתו של אותו רשע. ולכן גזרה צום רק על 'היהודים הנמצאים בשושן' שהם חטאו בזה, כדאיתא במגילה (יב). "שאלו תלמידיו את רשב"י מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל שבאותו הדור כליה... מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע... אם כן שבשושן יהרגו שבכל העולם כולו אל יהרגו...". וכן איתא במדרש (תו"ש אסתר ד, אות נט) "הנמצאים - מהו, אותם שאכלו הסעודה, יצומו". וביותר מדויק לפמ"ש"כ הרוקח, כי ביום השביעי שנהרגה ושתה, בו ביום לא הלכו ישראל לאכול, כי היה ביום שבת והיה בגינה, פן יתלשו עשבים המחוברים בקרקע, וא"כ לא אכלו רק ששה ימים. ומזה הטעם תבין למה גזרה אסתר על ג' ימים, ולמה דוקא במכוון הזה, שהם אכלו בסעודה רק ביום ולא בלילה, כי לא עשה סעודה רק ביום, ואכלו ששה סעודות בששה עונות, ולכן גזרה שלשה ימים ושלשה לילות, שהם גם כן ששה עונות וששה סעודות זה למול זה.

ב. ב'תרגום שני' איתא בביאור פסוק זה "ואינשי ובעירי ותורי ועני לא יטעמו מדעם, ואפרישן נקי מן דדי אימהו" מבואר, שגזרה צום גם על הבהמות וגם על התינוקות, וזה שרמזה להם בתוספת דבריה 'אל תאכלו' - אל תאכלו לבהמות 'ואל תשתו' - אכילת יונקי שדי אמם.

ג. יש לומר עוד, ע"פ מש"כ הערוך לנר (יבמות קא:): וז"ל "דעת הבבלי מוכח, שהתענו ג' ימים וג' לילות רצופים, אבל המדרש חולק וז"ל 'והיאך היו צמים שלשה ימים לילה ויום ולא היו מתים, אלא שהיו מפסיקים מבעוד יום, וכוננת המדרש שהיו אוכלים כל לילה שאחר התענית ולכן כתיב שלשה ימים ולא לילות... והנה כדברי המדרש נראה ג"כ בתרגום ראשון של מגילה, שלא התענו רק ג' ימים ומה דכתיב לילה ויום, מפרש על תפלה כאלו נכתב אצל וצומו עלי, אבל בתרגום שני של מגילה כתוב כסוגיא דילן, שהתענו ג' ימים וג' לילות רצופים" עכ"ת"ד. מעתה יש לומר שלכן כפלה אסתר דבריה 'צומו עלי' ולא צום רגיל שאוכלים ושותים בלילה, אלא 'אל תאכלו ולא תשתו שלשה ימים לילה ויום רצופים'.

ד. ב'דרשות ר"י אבן שועיב' (פר' תצוה) כתב וז"ל "ויעבור מרדכי, יום ראשון של פסח היה, כתיב הכא 'ויעבור' וכתיב התם 'ועברתי בארץ מצרים'... מאחר שאמר וצומו, למה חזר ואמר אל תאכלו, כלומר אל תאכלו מצה של מצוה ואל תשתו ארבעה נוסות של פסח" עכ"ל. ובספר 'ברכת אליהו' (דו"ק. תקנ"ג) הוסיף שזה רמזה באומרה 'צומו עלי' - בלשון נדר 'הרי עלי' שחל על דבר מצווה כנפסק בשו"ע (יו"ד סימן רט"ו). והגר"ש קלוגר ב'מאמר אסתר' כתב שלכן גזרה ג' ימים וחל הנדר ב'כולל'.

ועיין 'יערות דבש' (ח"ב דרוש ט') שהקשה ממגילה (טו). עה"פ "ויעבור מרדכי - שעבר יום טוב ראשון של פסח בתענית" - והיינו כמ"ש כי שלשה ימים שגזרו צום היו י"ג י"ד ט"ו, ויש להבין... מה זה דנקט בהתענה ביום טוב, ולא קאמר דעבר ולא אכל מצה בליל פסח הראשון, דכתיב בערב תאכלו מצות".

וב'ערוך לנר' (שם קא:): תירץ, בב' אופנים: א. שרב סובר כדעת המדרש שבלילות לא התענו ואכלו מצה, ולכן לא חשיב רק מה שהתענו ב"ט ראשון של פסח. ב. אף אם רב סובר כגמרא דילן שהתענו ג' ימים וג' לילות רצופים. י"ל שהרי שיעור עינוי הוא בפחות מככותבת, שהיא יותר מכזית, ושיעור אכילת מצה היא בכזית ולכן לא היה כאן עבירת אכילת מצה, ד"ל דבאמת אכלו כזית מצה ואפילו למ"ד ח"ש אסור מן התורה, י"ל דמתחלה לא קבלו שלא לאכול חצי שיעור, ומכ"מ נקרא צום ועינוי, כיון דלא אכלו ככותבת דמייבת דעתא". וכ"כ ב'מעשה איש' (ח"א עמ' כה) בשם הגר"ח עוזר צוק"ל. והק' לו החזו"א מהסוגיא ביבמות, דהתם משמע שלא אכלו כלל. ע"ש.

עוד הקשה בשו"ת 'בנין ציון החדשות' (סימן קכא) וז"ל "איתא ביומא (דף פ"א) אמר ר"ל מפני מה לא נאמרה אזהרה בעינוי, דהיכי נכתוב לא יאכל, אכילה בכזית. וא"כ הכא במגילה דצוטה אסתר וצומו עלי ואל תאכלו ואכילה בכזית, וא"כ אף כזית אסרה להם. ובעיקר קושית היערות דבש נ"ל עפמ"כ המשנה למלך (יסוה"ת,ה) להסתפק אם אכל מצה או שאר מ"ע דרחמנא אמר תאכל, שלא בדרך הנאתן אם להצטרפות לקבלת העלון במייל באופן קבוע נא לשלוח את המילה "צרף" למייל: m0533157838@gmail.com

א. בסתירה הנמצאת בתרגום יונתן, אם מנין הפעמונים היה שבעין וחד או שבעין ותרי.

א. אמו"ר הגה"צ רבי חיים ישראל שליט"א הראה ל'פירוש יונתן' שהוכיח שוודאי טעות סופר יש כאן, שהרי בפירושו בתצוה כתב **'שבעין וחד'** וזה ודאי אינו, דליכא מ"ד בתלמוד דידן (זבחים פח): הסובר כן, אלא או י"ח מצד זה וי"ח מצד זה כדעת רבי דוסא, או ל"ו מצד זה ול"ו מצד זה כדעת ת"ק. ע"כ ט"ס יש כאן וצריך לגרוס 'שבעין ותרי' כת"ק. אמנם יש שכתבו, שרבי יונתן [התרגום] **תנא ופליג** ויש לו דעה חדשה במנין הפעמונים. **ב.** עוד כתב שם, שבחלק מהגרסאות כתוב בתרגום שבפרשתנו שהיו **'שבעין'** פעמונים וצע"ק. והרה"ג רבי חיים רבינוביץ שליט"א הראה, שכן הוא **בזוהר** (ח"ג רנא, וז"ל "כדין עאל כהנא רבא בהווא פתחא, ואזדרז בהמיינוי ותקונו, ואתעטר בעטרא דקדושה, ולביש חושנא ואפודא, ומעילא **דשבעין** זגין ורמונין, דאינון (שמות כח לד) פעמון זה ורמון" עכ"ל. **ג.** דנתי בדבר קמיה מורינן ראש הישיבה רבי ברוך דב פוברסקי שליט"א והשיבני, שהוקשה לו דבר זה ימים רבים וכתב על כך בספרו 'בד קודש' ושם מתרץ בגאונות לקיים ב' הגרסאות ככתבם, וזאת בהקדים עוד קושיא, מדוע בפרשת תצוה מפרש התרגום שהיה הפעמון זה **בין** הרמונים וכאן מפרש שהיה הפעמון זה **בתוך** הרמון ממש (עי' רמב"ן). אלא שבפ' תצוה היה הציווי **קודם חטא עגל הזהב**, ואז היה הציווי להניח הפעמון זה **גלוי** בין הרמונים לפאר ולרומם את בגדי הכהונה זה א-לי ואנוהו, אבל כאן בפר' פקודי בשעת העשייה אחר חטא העגל 'אין קטיגור נעשה סניגור' ואין ראוי להבליט הזהב שלא להזכיר עגל הזהב, לכן הכניסו הפעמון זה בתוך הרמון, ולפ"ז מיושב כמין חומר, שבפר' תצוה היו הפעמונים, **בין** שבעים ושתיים רמונים לכן מנינם הכולל הוא 71, אבל כאן בפקודי שהיו הפעמונים **בתוך** הרמונים, מנינם זהה ושווה למנין הרמונים וכמ"ד ל"ו מצד זה ול"ו מצד זה. כפתור ופרח. **ד.** הרה"ג רבי דב לרנר שליט"א הראה לדברי מרן שר התורה זיע"א שיתירן וז"ל **'החיצון לא חשיב'** עכ"ל. והובא בספר 'חידושי מרן הגר"ח ק' עה"ת ושם בהגהה מה שיאר. **ה.** ב'דרך חכמה' לגר"ח ק' זיע"א (פ"ט ס"ק ל') הביא דעה זו"ל **'שני מיני פעמונים היו, יש שהיו תקועים בתוך הרמונים ויש שהיו ביניהם'** עכ"ל. וכן איתא בתוספות השלם (שמות ט, כא. אות ג). וכן משמע כפל הלשון בפסוקים (לט, כה-כו) ולפ"ז יתכן ליישב התרגום פשוט מב' הקושיות דלעיל, שבפרשת תצוה מדבר על הפעמונים שהיו ביניהם ומנינים 71 וכאן מדבר על הפעמונים שבתוך הרמונים ומנינם 72. **ו.** הרה"ג רבי יוסף בר ששת שליט"א תירץ, שבפ' תצוה מדבר על הפעמונים שהיו 71 וכאן מדבר על הרמונים והם היו 72 (כל זה לשיטת הרמב"ן, שהמעיל היה פתוח מלפניו לכל אורכו, אבל לדעת רש"י והראב"ד שהיה כמין חלוק סגור, מנין הפעמונים והרמונים שווה, והבן).

ב. למה כתוב 'ויהי לשון צער, ביום ש'הוקם המשכן'.

ביאור הקושיא, אף שבגמרא שם הקשו כעין זה על הפסוק בחומש ויקרא בפר' שמיני **'ויהי ביום השמיני'** ותירצו 'שמתו נדב ואביהוא' ולכן היה צער, וזה מיישב גם פסוק דידן, שהרי הכל באותו היום היה. מ"מ קשה, למה הגמרא לא הקשתה מהפסוק בפרשתנו שהוא **המוקדם** בחומש שמות?

א. הרה"ג רבי יהודה פולק שליט"א תירץ שהעדיפו להק' מהפסוק שם, מחמת ה**ברייתא** המובאת על **פסוק זה** בגודל השמחה שהיתה באותו היום, כדאיתא התם "תניא אותו היום היתה **שמחה** לפני הקדוש ברוך הוא, כיום שנבראו בו שמים וארץ, כתיב הכא ויהי ביום השמיני וכתוב התם ויהי ערב ויהי בקר יום אחד". **ב.** הרה"ג רבי יוסף בר ששת שליט"א תירץ, שהגמרא העדיפה להקשות מפסוק זה, כיון שבברייתא שם מפורש שמתבת **'ויהי'** למדו שבאותו היום היתה **שמחה גדולה** כמו במעשה בראשית בג' ש' **'ויהי ויהי'** ולכן הקשו על רבי לוי שאומר שמתבת 'ויהי' מורה לשון צער. ודפח"ח. **ג.** הבה"ח יואל מרציאנו נ"ו תירץ, שבפסוק האמור בפרשתנו פשוט לגמרא למה נאמר לשון 'ויהי', ע"פ מש"כ רש"י בתחילת הפרשה (לח, כא) 'אלה פקודי המשכן משכן' - 'שני פעמים רמז למקדש שנתמשכן בשני **חורבנין** על עונותיהן של ישראל" ואין לך צער גדול מזה. **ד.** הרה"ג רבי שמעון אביעזר שליט"א תירץ, שהיה צער גדול לישראל ביום זה, כמבואר במדרש שהיו מקימים את המשכן והוא נופל וז"ל המדרש (תנחומא פקודי יא) "כיון שגמרו מלאכת המשכן היו יושבין ומצפין אימתי תבא שכינה ותשרה בו והיו **מצטערין** הכל מפני שלא שרתה שכינה עליו... מבקשין להעמידו ולא היו יודעין ולא יכולין להעמידו וכשהן חושבין להעמידו הוא נופל מיד... נכנסו כל ישראל אצל משה, אמרו: משה רבינו כל מה שאמרת לנו עשינו... שהרי כבר **נצטערו בצלאל ואהליאב וכל חכמי לב** להעמידו ולא היו יכולין, והיה **משה מיצר** על דבר זה, עד שאמר לו הקב"ה למשה... עסוק בדיך ואתה מראה להעמידו והוא עומד מאליו" ע"כ. הרי שכולם הצטערו ביום זה, עוד קודם שמתו נדב ואביהוא.

א. מהר קח את הלבוש ואת הסוס ועשה כן למרדכי (אסתר ו, י)

איתא במגילה (טז). בשעה שהרכיב המן את מרדכי על הסוס, בעט בו מרדכי, אמר לו המן: "לא כתיב לכו בנפל אויבך אל תשמח, אמר ליה: הני מילי **בישראל**, אבל בדידכו כתיב ואתה על במותימו תדרוך". וצ"ע מהבית יוסף (או"ח תצ, ד) וז"ל "ושבלי הלקט (סי' קעד סט ע"ב) כתב בשם מדרש הרנינו פרשת סוכה, שהטעם שאין גומרין ההלל כל ימי הפסח הוא, לפי שנטבעו המצריים וכתוב (משלי כד יז) בנפול אויבך אל תשמח" עכ"ל. משמע אף **בגוי** נאמר דין זה?

ב. אדם כי יקריב מכם קרבן לה' (ויקרא א, ב)

איתא בנדרים (י). "תניא רבי שמעון מנין שלא יאמר אדם לה' עולה, לה' מנחה, לה' תודה, לה' שלמים, תלמוד לומר קרבן לה'. והטעם מבואר שם "דילמא אמר לה' ולא אמר קרבן וקא מפיק שם שמים לבטלה". וצ"ע איך משה התפלל על יהושע **י-ה** יושיעך מעצת מרגלים' (סוטה לד:) ואיך בועז אמר לקוצרים **ה' עמכם'** (רות ב, ד). שמה לא יגמור המשפט ויוציא שם שמים לבטלה? (ע"ע תוספות ישנים יומא לט ע"א).

[אשמח לתשובות שיתפרסמו א"ה במדור **לברורי**, בטל' 0533157838 או במייל [m0533157838@gmail.com].

קיימו וקבלו היהודים (אסתר ט, כז)

איתא במסכת שבת (פח). "אמר רבא... הדור קבלוה בימי אחשורוש, דכתיב קיימו וקבלו היהודים, קיימו מה שקבלו כבר" ופרש"י "מאבהת הנס שנעשה להם". וצריך ביאור מדוע לא עשו חכמים **זכר לקבלת התורה מאהבה** שהיתה באותו הזמן, ומלבד משלוח מנות ומתנות לאביונים ומקרא מגילה, היה ראוי לתקן מצווה הקשורה לקבלת התורה ולימודה ביום זה? הנה בפרשתנו נאמר 'יקריב אותו לרצונו' ואמרו ביבמות (קו). "תניא יקריב אותו - מלמד שכופין אותו, יכול בעל כרחו, ת"ל לרצונו, הא כיצד, כופין אותו עד שיאמר רוצה אני". ובביאור הענין כתב הרמב"ם (הל' גירושין ב, ב) "מי שתקפו יצרו הרע לבטל מצוה או לעשות עבירה והוכה עד שעשה דבר שחייב לעשותו או עד שנתרחק מדבר שאסור לעשותו, אין זה אנוס ממנו, אלא הוא אנוס עצמו בדעתו הרעה, לפיכך זה שאינו רוצה לגרש **מאחר שהוא רוצה להיות מישראל רוצה הוא לעשות כל המצות ולהתרחק מן העבירות** ויצרו הוא שתקפו וכיון שהוכה עד שתשש יצרו ואמר רוצה אני, כבר גרש לרצונו" עכת"ד. לכן מהני כפיה לגלות את רצונו הפנימי שרוצה לעשות כל המצוות.

ואם כן צ"ב, מדוע לא מהני מה שכפה עליהם את ההר כגיגית במתן תורה עד שאמרו 'רוצה אני'. ומה היו צריכים ל'הדר קבלוה בימי אחשורוש' הלא כבר אמרו 'רוצה אני'. על כרחך ש'רוצה אני' הבא אחר כפיה, **אינו רצון גמור!** ולכן הדור קבלוה בימי אחשורוש באהבה וברצון. ומהאי טעמא אין **'מצווה'** ללמוד ביום הפורים, ואין שום חובה בכך, זה צריך לבוא בלי כפיה ובלי חיוב, זה צריך לבוא **'מאהבה'** כמו בימים ההם!!! ודי למבין.

ובפרט שהנס בא מכת התורה כמבואר בילקוט שמעוני (בראשית - פרק כב - רמז צט) "ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות. באיזה זכות? רבנן אמרי **בזכות ביום השלישי של מתן תורה**". ונסיים בדברי החיד"א (לב דוד פכ"ט) וז"ל "ובעיני הדבר פשוט, שאם כל ישראל, היום הזה אשר זרע עמלק לטבח יובל ונפל המן הרע הזה ראש מבית רשע, היו נוהגים בסדר קדושה והשמחה היתה מקודשת לשמים **ויתר היום עוסקים בתורה כל אחד כפי שיעורו**, ע"כ בשכר זה היינו נגאלים גאולת עולם וימחה זכר עמלק" עכ"ל. ובפרט **שיום הפורים מסוגל למחיית עמלק וזרעו** וכתב הרמח"ל ב'דרך ה' (ד, ז) וז"ל "סדרה החכמה העליונה, שכל תיקון שנתקן ואור גדול שהאיר בזמן מהזמנים, בשוב תקופת הזמן ההוא, יאיר אור מעין האור הראשון, ותחודש תולדת התיקון ההוא במי שקבלו". כן יעשה לנו ה' **בזמן הזה וימחה עמלק ויגירי דיליה** אמן ואמן.

זכות הפצת העלון זיכוי הרבים
להצלחת

הרב **התורם** שליט"א - החפץ בעילום שמו

ימלא ה' משאלות לבו לטובה

ויזכה לראות בקרוב בחופות כל יוצאי חלציו, אמן.